

Bedrijfscommissiekamer voor de Overheid voor
Lagere Publiekrechtelijke Lichamen

Rolnummer: LPL 97.021

VERSLAG VAN BEVINDINGEN VAN DE BEDRIJFSCOMMISSIE-KAMER VOOR
DE OVERHEID VOOR LAGERE PUBLIEKRECHTELIJKE LICHAMEN, NAAR
AANLEIDING VAN EEN VERZOEK OM BEMIDDELING INZAKE EEN GESCHIL
TUSSEN

1. De ondernemingsraad van Stadsdeel Amsterdam-Noord,
verder te noemen de ondernemingsraad

en
2. De Stadsdeelsecretaris van Stadsdeel Amsterdam-Noord (de onderneming),
verder te noemen de bestuurder

Verloop van de procedure

- Achtergronden

Begin oktober 1996 hebben de ondernemingsraad en de (toenmalige) bestuurder overeenstemming bereikt over de roostersystematiek voor de invulling van de 36-urige werkweek onder de voorwaarde dat ook over de herbezetting afspraken gemaakt konden worden. Daarbij is afgesproken dat de bestuurder op basis van de afgesproken roostersystematiek de knelpunten zou inventariseren. Uitgangspunt daarbij was volledige herbezetting, tenzij aangetoond kon worden dat de invoering van de 36-urige werkweek zonder herbezetting niet zou leiden tot verhoging van de werkdruk.

De vervolgens door de bestuurder uitgevoerde inventarisatie leidde voor hem tot de conclusie dat er volstaan kon worden met een herbezetting van 28%.

Vervolgens heeft de ondernemingsraad later in de maand oktober 1996 aan de bestuurder om informatie verzocht over de werkgelegenheidssituatie binnen de onderneming.

Tijdens de overlegvergadering van 4 december 1996 heeft de ondernemingsraad zijn instemming aan de herbezettingsvoorstellen van de bestuurder onthouden, omdat men het niet eens kon worden over de mate van herbezetting. Hoewel het gemeentelijke herbezettingspercentage gemiddeld 50% bedraagt, is de ondernemingsraad van mening is dat er binnen de onderneming 100% herbezetting gerealiseerd moet worden, tenzij aangetoond kan worden dat de invoering van een 36-urige werkweek zonder volledige herbezetting niet zal leiden tot verhoging van de werkdruk.

Bij memo van december 1996 heeft de bestuurder aan de ondernemingsraad een herberekening van zijn herbezettingsvoorstel voorgelegd. Volgens die herberekening zou het door de bestuurder voorgestelde herbezettingspercentage op 49% uitkomen.

Bij brief van 13 december 1996 heeft de ondernemingsraad aan de bestuurder een eindvoorstel met betrekking tot het gehele pakket van knelpunten rond de personele bezetting aangeboden. Het ging hierbij niet alleen om de herbezetting in verband met de invoering van de 36-urige werkweek, maar ook om werkdruk, de vacatures en het aantal contractanten en stagiaires.

Het Dagelijks Bestuur heeft op 17 december 1996 besloten om, ondanks de weigering van de ondernemingsraad zijn instemming te verlenen aan het herbezettingsvoorstel van de bestuurder, diens - herberekende - voorstel te honoreren en in januari 1997 te starten met de voorbereidingen van de herbezetting.

Bij schrijven van 18 december 1996 is door de bestuurder bekendgemaakt dat de verschillende standpunten aan de Commissie Werkroosters, als bedoeld in het voor de gemeente Amsterdam afgesloten Arbeidsvoorwaardenaccordering 1995-1997, ter advisering voorgelegd zullen worden. Tevens werd daarbij vermeld dat de nieuwe roosters met betrekking tot de invoering van de 36-urige werkweek niet worden ingevoerd tot die Commissie Werkroosters een advies aan het Dagelijks Bestuur heeft uitgebracht.

Tijdens een informeel overleg op 30 januari 1997 heeft de ondernemingsraad de bestuurder wederom verzocht om informatie inzake de werkgelegenheid in de onderneming. De bestuurder heeft daarbij toegezegd dat die informatie in maart 1997 gereed zou zijn.

Tijdens de overlegvergadering van 27 maart 1997 heeft de ondernemingsraad te kennen gegeven vast te houden aan een minimale herbezetting van 70%.

Uit de nieuwsbrief van de ondernemingsraad van april 1997 blijkt dat, hoewel de ondernemingsraad en P&O er in werkgroepverband in waren geslaagd om een actuele lijst van arbeidscontractanten boven tafel te krijgen en op dat moment de laatste hand legden aan een actueel overzicht van openstaande vacatures, er voor de ondernemingsraad pas een basis was om over de invoering van de 36-urige werkweek én over de herbezetting verder te praten, zodra het hele formatieplan compleet zou zijn en er duidelijke afspraken zouden zijn gemaakt over de invulling van de formatie op sterkte. De bestuurder zou hebben toegezegd alles in het werk te stellen om de benodigde informatie nog in april 1997 compleet te hebben, aldus de ondernemingsraad in zijn nieuwsbrief.

In mei 1997 heeft de ondernemingsraad van de bestuurder informatie ontvangen over de tijdelijke krachten werkzaam in de onderneming. De informatie over het aantal vacatures in de onderneming bleef uit.

Op 10 juni 1997 heeft de ondernemingsraad een discussiestuk met daarin een initiatiefvoorstel met betrekking tot onder meer het beleid arbeidscontractanten en vacaturevervulling opgesteld om uit de thans ontstane impasse te geraken.

Tijdens het bedrijfsoverleg op 26 juni 1997 heeft de ondernemingsraad zijn initiatiefvoorstel van 10 juni 1997 ingediend. De bestuurder heeft daarbij opgemerkt dat hij zich op een aantal punten nog geen oordeel kan vormen voordat er feitelijke informatie van P&O bekend is en voordat een aantal zaken in het Management Team besproken zijn.

- Behandeling van het geschil

Bij schrijven van 29 augustus 1997 heeft de ondernemingsraad bij de Bedrijfscommissie voor de Overheid een verzoek om bemiddeling ingediend als bedoeld in artikel 36, derde lid, van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) inzake zijn geschil met de bestuurder. Dit geschil is door de Bedrijfscommissie ter behandeling doorverwezen naar de Bedrijfscommissiekamer voor lager publiekrechtelijke lichamen (hierna: de Kamer).

Bij schrijven van 1 oktober 1997 heeft de bestuurder zijn schriftelijke reactie op het verzoek van de ondernemingsraad aan de Kamer gezonden.

De Kamer heeft partijen in de gelegenheid gesteld om op 25 november 1997 tijdens een zitting van de Kleine Commissie -welke de Kamer uit haar midden heeft samengesteld voor de uitvoering van het mondelinge gedeelte van de bemiddelingsprocedure- hun standpunten mondeling toe te lichten.

Ter zitting zijn verschenen de heren J. Maas en J. Vos van bestuurderszijde en mevrouw M.L. Sanders en de heren R. Stuurman en L. Bot namens de ondernemingsraad.

Desgevraagd hebben partijen ter zitting verklaard een eventueel advies van de Kamer niet als bindend te zullen beschouwen.

Omdat beide partijen op 10 november 1997 telefonisch aan de Kamer te kennen hebben gegeven daar geen bezwaar tegen te hebben, heeft de Kamer de termijn, bedoeld in artikel 36, derde lid, van de WOR verlengd met twee maanden.

Aangezien partijen ter zitting hebben ingestemd met het voorstel van de Kleine Commissie omtrent de wijze waarop het onderhavige geschil zou kunnen worden opgelost, kan worden vastgesteld dat in dit geval kan worden gesproken van een geslaagde bemiddeling.

Op 9 december 1997 heeft de Kleine Commissie zijn verslag van bevindingen vastgesteld.

Omvang van het geschil

De omvang van het geschil wordt bepaald door de vraag of de bestuurder al dan niet tijdig alle inlichtingen en gegevens heeft verstrekt die de ondernemingsraad redelijkerwijze nodig heeft voor het komen tot een standpunt omtrent instemming met het nieuwe dienstrooster (verzoek ondernemingsraad) alsmede door de vraag welk herbezettingspercentage door de bestuurder zou moeten worden gehanteerd bij de invoering van een nieuwe roostersystematiek ten behoeve van invulling van de 36-urige werkweek (verzoek bestuurder).

Grievan van de ondernemingsraad

Uit de overgelegde stukken en het ter zitting besprokene is gebleken dat de ondernemingsraad de volgende grievan heeft tegen de handelwijze van de bestuurder.

Informatievoorziening aan ondernemingsraad:

Naar het oordeel van de ondernemingsraad handelt de bestuurder in strijd met hetgeen is bepaald in artikel 31, tweede lid, van de WOR. Dit vanwege het feit dat de bestuurder al sinds oktober 1996 niet kan voldoen aan het verzoek van de ondernemingsraad om informatie over de werkgelegenheid in de onderneming. Die informatie zegt de ondernemingsraad nodig te hebben bij komen tot een oordeel omtrent het verlenen van instemming aan het voorstel van de bestuurder tot invoering van nieuwe dienstroosters in het kader van de invoering van de 36-urige werkweek.

Ter zitting is gebleken dat de bestuurder er tot op dat moment slechts in is geslaagd informatie te verstrekken omtrent de tijdelijke krachten in de onderneming, aldus de ondernemingsraad. De informatie met betrekking tot de binnen de onderneming bestaande werkgelegenheidssituatie is uitgebleven.

Herbezettingspercentage:

Ten aanzien van de herbezetting is de ondernemingsraad van mening dat uitgegaan moet worden van volledige herbezetting, tenzij aangetoond kan worden dat de invoering van de 36-urige werkweek zonder volledige herbezetting niet leidt tot verhoging van de werkdruk. Voorts verklaart de ondernemingsraad geen vertrouwen te hebben in enig besluit van de bestuurder dat gebaseerd is op gedeeltelijke herbezetting zolang de daaromtrent gevraagde informatie uitblijft.

Reactie van de bestuurder

Uit de door bestuurder overgelegde stukken en het ter zitting besprokene is gebleken dat zijn reactie op de door de ondernemingsraad geuite grievan als volgt luidt.

Informatievoorziening aan ondernemingsraad:

Zijns inziens is er feitelijk geen conflict over het verstrekken van gegevens aan de ondernemingsraad. De bestuurder erkent namelijk dat hij tot nog toe als gevolg van zijn administratieve organisatie onvoldoende in staat is geweest om de volledige gevraagde informatie te verschaffen. Hij heeft hierbij aangegeven dat hij naar verwachting op 15

november 1997 een volledig beeld zou kunnen presenteren waarbij duidelijk zou worden hoeveel vaste formatie aanwezig is, hoeveel feitelijke vacatureruimte er is en waar om welke reden tijdelijke arbeidskrachten ingezet worden. Ter zitting heeft de bestuurder aangegeven er niet in te zijn geslaagd zijn toezegging tijdig na te komen.

Herbezettingspercentage:

Waar volgens de bestuurder wèl verschil van mening met de ondernemingsraad over bestaat is de mate van herbezetting. De bestuurder acht een herbezetting van 49% realistisch vergeleken met de landelijke resultaten van qua omvang vergelijkbare gemeenten en de resultaten van de overige stadsdelen.

Ter zitting heeft de bestuurder aangegeven dat, zelfs indien partijen na het beschikbaar komen van de bij geschilpunt 1 bedoelde informatie, het erover eens zouden worden dat het herbezettingspercentage hoger zou moeten liggen dan 49%, daarmee niet gegarandeerd is dat het dagelijks bestuur bereid is om het op 17 december 1996 vastgestelde percentage aan te passen. Zijns inziens dient de discussie aan de hand van de bij geschilpunt 1 bedoelde informatie dan ook niet zozeer te worden gevoerd over het herbezettingspercentage, maar meer over het in balans brengen van de verhouding tussen personeelscapaciteit enerzijds en productieomvang anderzijds. Die discussie zou naar het oordeel van de bestuurder gevoerd moeten worden tegen de achtergrond van het uitgangspunt dat de werkdruk in de onderneming niet mag zijn verhoogd door de invoering van de 36-urige werkweek. Derhalve zijn voor het voeren van de door hem bedoelde discussie naast de bij geschilpunt 1 bedoelde informatie ook de uitkomsten van een evaluatie van de 36-urige werkweek alsmede van een werkdrukmeting van belang, aldus de bestuurder. Aan de hand van die nog te voeren discussie, die volgens de bestuurder zou moeten leiden tot overeenstemming tussen hem en de ondernemingsraad over het in balans brengen van de verhouding tussen personeelscapaciteit en productieomvang, is de bestuurder bereid aanbevelingen te doen aan het algemeen bestuur.

Bemiddeling door de Kleine Commissie

Informatievoorziening aan ondernemingsraad:

Zowel uit de door partijen overgelegde stukken als het ter zitting besprokene is gebleken dat partijen niet verdeeld worden gehouden door de vraag of de bestuurder in dit geval voor wat betreft de informatievoorziening richting de ondernemingsraad te kort is geschoten. Aangezien beide partijen deze vraag bevestigend beantwoordden, kan er naar het oordeel van de Kamer op dit punt dan ook niet over een 'geschil' worden gesproken, maar dient de nadruk te worden gelegd op het thans maken een heldere

afpraak tussen partijen over het tijdstip waarop de door de ondernemingsraad gevraagde informatie door de bestuurder zal worden geleverd.

Ter zitting heeft de bestuurder aan de ondernemingsraad toegezegd de gevraagde informatie vóór 1 januari 1998 te kunnen en zullen overleggen. Die informatie zal bestaan uit een overzicht van de formatie op dát moment (de zogenaamde “nul-situatie”), alsmede van de aantallen tijdelijke aanstellingen en openstaande vacatures binnen de onderneming. Een en ander zal vergezeld gaan van een up-to-date organisatieschema.

De Kamer stelt vast dat met het naleven deze afspraak de kwestie met betrekking tot de informatievoorziening op uiterlijk 1 januari 1998 zal zijn opgelost.

Herbezettingspercentage:

Uit de informatie die de Kamer ter beschikking staat is gebleken dat de ondernemingsraad bij het instemmen met de roostersystematiek voor zichzelf het overeenstemmingsrecht heeft bedongen ten aanzien van het herbezettingspercentage in het kader van de invoering van de 36-urige werkweek. Ten overstaan van de Kleine Commissie heeft de ondernemingsraad bevestigd dat hij op deze wijze een middel in handen heeft proberen te krijgen om ervoor te waken dat de invoering van de 36-urige werkweek zou leiden tot een verhoging van de werkdruk binnen de onderneming.

Aangezien de bestuurder ter zitting heeft aangegeven zich geheel te kunnen vinden in het uitgangspunt van de ondernemingsraad, namelijk dat de invoering van de 36-urige werkweek niet zou mogen leiden tot een verhoging van de werkdruk binnen de onderneming, hebben partijen het volgende met elkaar afgesproken.

Met het oog op een spoedige afronding van de discussie tussen partijen die zou moeten leiden tot eventuele aanbevelingen van de bestuurder aan het dagelijks bestuur zal er, naast de informatie die op uiterlijk 1 januari 1998 zal worden geleverd, in het eerste kwartaal van 1998 in de onderneming een evaluatie van de 36-urige werkweek plaatsvinden alsmede een werkdrukmeting. Voorts is afgesproken dat partijen ernaar zullen streven om vóór het einde van het tweede kwartaal overeenstemming te bereiken over het in balans brengen van de verhouding tussen personeelscapaciteit en productieomvang.

Bedrijfscommissiekamer voor lagere publiekrechtelijke lichamen, LPL 97.021

9 december 1997

De Bedrijfscommissiekamer voor lagere publiekrechtelijke lichamen,
namens deze,

J.P.O.M. van Herpen
Voorzitter

R.A. Bos
Secretaris